

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 213/2011-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. D. K., P., zastúpeného advokátkou JUDr. O. M., P., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov, Exekútorského úradu JUDr. A. D. v Košiciach a Sociálnej poisťovne v Bratislave v bližšie neoznačených konaniach a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. D. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. apríla 2011 doručená sťažnosť Ing. D. K. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“), Exekútorského úradu JUDr. A. D. v Košiciach (ďalej len „exekútorský

úrad“) a Sociálnej poisťovne v Bratislave (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) v bližšie neoznačených konaniach.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že mu bolo 28. marca 2011 doručené písomné oznámenie Sociálnej poisťovne č. 400 606 7750 o tom, že mu budú s účinnosťou od 18. apríla 2011 vykonávané pravidelné zrážky z poberaného dôchodku v sume 89,24 € na podklade exekučného príkazu č. EX 3174/2010-20 MA z 28. februára 2011 vydaného exekútorským úradom pre uspokojenie pohľadávky oprávneného A., a. s., B., vo výške 173,49 €. Do doby doručenia predmetného písomného vyrozumienia zo Sociálnej poisťovne sťažovateľ nemal vedomosť o žiadnej svojej pohľadávke voči spoločnosti A., a. s., „*Nemám vôbec vedomosť o tom, aby som bol povinný zaplatiť poisťovni A., a. s. sumu 173,49 EUR...*“. V tejto súvislosti ďalej namietal to, že „*Nebolo mi nikdy doručené žiadne rozhodnutie či upovedomenie v tejto, a to súdom ani súdnym exekútorom.*“, dôsledkom čoho „*Neviem... ani ktorým presne z uvedených orgánov a inštitúcií k porušeniu zákona došlo.*“, pričom zdôraznil skutočnosť, že „*... súdny exekútor mohol konať len na základe poverenia súdu na vykonanie exekúcie a na základe právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia...*“, s tým, že „*... mi malo byť doručené súdne rozhodnutie a upovedomenie súdneho exekútora o začatí exekúcie, ak dostal od súdu poverenie na vykonanie exekúcie.*“ Dôsledkom uvedeného postupu orgánov verejnej moci je porušenie ním označených základných práv. „*Som... toho názoru, že v tejto veci došlo k porušeniu zákona a môjho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 medzinárodného Dohovoru na spravodlivé konanie.*“

3. Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„*1. Ústavný súd vyslovuje, že konaním Okresného súdu v Prešove, Exekútorského úradu v Košiciach... a Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava došlo k porušeniu základného ústavného práva sťažovateľa – zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 medzinárodného Dohovoru.*

2. *Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000,00 Eur, ktoré je mu povinný vyplatiť porušovateľ základného práva – Okresný súd*

v Prešove..., ako aj vyplatiť neprávom zrazené z dôchodku na základe exekučného príkazu a nahradiť trovy tohto konania k rukám jeho právneho zástupcu.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

5. Ešte predtým, ako sa ústavný súd začne zaoberať samotnou materiálnou stránkou veci, je vždy povinný preskúmať procesné náležitosti sťažnosti. Z toho vyplýva, že iba v prípade, ak sťažnosť spĺňa všetky zákonom ustanovené formálne náležitosti a zároveň neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, sa ňou môže zaoberať aj z hľadiska jej vecnej stránky. Jedným zo základných pojmových znakov sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, resp. podľa § 49 zákona o ústavnom súde ako prostriedku ochrany ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd je zásada subsidiarity. Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného

súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04). Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

6. V súvislosti s podaním sťažovateľa ústavný súd podotýka, že sťažovateľ (kvalifikovane zastúpený právnou zástupkyňou) v ňom síce všeobecne označil porušenie svojich práv zaručených v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak bez uvedenia, ktorý konkrétny atribút uvedených práv namieta, a tiež neuviedol, resp. spisovou značkou alebo číslom konania neoznačil, v príčinnej súvislosti s akým postupom, resp. konaním ktorého orgánu verejnej moci (v akom konaní) malo dôjsť k ich porušeniu – „*Neviem pri tom ani ktorým presne z uvedených orgánov a inštitúcií k porušeniu zákona došlo.*“. Ústavný súd zdôrazňuje, že nie je jeho úlohou pri ochrane ústavnosti, ktorej sa sťažovateľ domáha, vyberať si z možných porušovateľov základných práv, ktorých sťažovateľ označí ako potencionálne možných – „... *konaním Okresného súdu v Prešove, Exekútorského úradu v Košiciach... a Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava...*“, a svojou ďalšou činnosťou identifikovať konania a rozhodnutia, v ktorých k možnému porušeniu základných práv malo/mohlo dôjsť, ale je vecou samotného sťažovateľa (o to viac, ak je zastúpený advokátom, pozn.) v intenciách § 20 zákona o ústavnom súde presne identifikovať orgán verejnej moci a konanie, v ktorom, resp. rozhodnutie ktorým, k možnému porušeniu práv malo/mohlo dôjsť. Navyše, ústavný súd poukazuje na už z podanej sťažnosti a jej príloh vyplývajúce zistenie, že sťažovateľ na jednej strane tvrdí, že nemá vedomosť, na základe čoho mu mali byť zrážky z dôchodku v rámci exekučného konania realizované, pretože mu údajne nebol doručený ani exekučný titul, avšak na druhej strane uvádza, že sa tak dialo na návrh exekútorského úradu vydaním exekučného príkazu č. EX 3174/2010-20 MA v prospech A., a. s., z dôvodu evidovanej pohľadávky v sume 173,49 €.

7. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti s prihliadnutím na zásadu subsidiarity (pozri bod 5) dospel k záveru, že sťažovateľ nevyčerpal všetky účinné prostriedky nápravy, k použitiu ktorých bol oprávnený podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). V exekučnom konaní má sťažovateľ ako povinný k dispozícii viaceré účinné právne prostriedky ochrany ním označených základných práv. Medzi základné a priamo uplatniteľné patria námietky proti exekúcii (§ 50 Exekučného poriadku), návrh na odklad exekúcie (§ 56 Exekučného poriadku) a návrh na zastavenie exekúcie (§ 57 Exekučného poriadku). Z ustanovenia § 57 ods. 1 Exekučného poriadku napr. vyplýva viacero dôvodov, kvôli ktorým exekučný súd už začaté exekučné konanie zastaví, pričom viaceré z týchto dôvodov závisia od preskúmania exekučného titulu. Využitie týchto účinných právnych prostriedkov nápravy zakladá právomoc všeobecného (exekučného) súdu na konanie a rozhodovanie o nich v súlade s ústavou a dohovorom. Právomoc všeobecného súdu na takéto konanie a rozhodovanie zároveň vylučuje ústavný súd z konania a rozhodovania o prípadnom porušení sťažovateľom označených práv v konaní o podanej ústavnej sťažnosti. Keďže z obsahu sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ využil niektorý z už uvedených právnych prostriedkov nápravy, ktorých využitie determinuje konanie ústavného súdu, a s prihliadnutím na skutočnosť, že ústavný súd je sťažnosťou viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), bolo na mieste rozhodnúť o odmietnutí sťažnosti z dôvodu jej neprípustnosti.

8. V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti (predovšetkým v petite nekonkretizované porušenia práv a neoznačené konania porušovateľov) ústavný súd uvádza, že sťažovateľ je zastúpený advokátkou. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie

konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05).

9. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2011